

Informācijas lapa par dzemdes kakla skrīningu

Kas ir dzemdes kakla skrīnings?

Dzemdes kakla skrīnings (uztriepes tests) ir veids, kā atklāt anormālas šūnas dzemdes kaklā. Anormālas šūnas reizēm tiek dēvētas arī par pirmsvēža šūnām.

Ja tās netiek atklātas, šīs anormālās šūnas var attīstīties par dzemdes kakla vēzi, tāpēc to likvidēšana var novērst vēža rašanos. Tiek lēsts, ka regulārs dzemdes kakla skrīnings var novērst 75% no dzemdes kakla vēža gadījumiem.

Skrīninga pārbaude nav diagnostikas izmeklējums. Līdzīgi citām skrīninga pārbaudēm, arī šī tiek veikta personām, kuras ārēji šķiet veselas un neuzrāda nekādus simptomus. Skrīninga laikā tiek apskatīts, vai dzemdes kaklā nav nekādu patoloģisku šūnu, lai to atklāšanas gadījumā tās varētu likvidēt, novēršot dzemdes kakla vēža attīstību.

Kā notiek dzemdes kakla skrīnings?

Ārsts vai medmāsa paņem šūnu paraugu no dzemdes kakla. Tas var radīt nelielu diskomfortu, bet tam nevajadzētu sāpēt. Šis process aizņem tikai dažas minūtes. Paraugi tiek nosūtīti uz kvalificētu laboratoriju. Tie tiek apskatīti mikroskopā un, ja nepieciešams, tiek pārbaudīti arī CPV (cilvēka papilomas vīrusa) klātesamība.

Anormālas šūnas dzemdes kaklā reizēm rada noteikti CPV vīrusa tipi. CPV ir bieži sastopams vīruss un lielākā daļa cilvēku to iegūs kādā dzīves posmā. CPV vīruss ir galvenais dzemdes kakla vēža izraisītājs.

Kādas ir dzemdes kakla skrīninga priekšrocības?

Regulārs dzemdes kakla skrīnings:

- glābj dzīvības
- ļauj konstatēt anormālas izmaiņas dzemdes kakla šūnās, kamēr tās ir vieglāk novēršamas
- palīdz konstatēt anormālas izmaiņas pirms simptomu attīstības

Savlaicīga anormālo šūnu atklāšana ir labākais veids, kā novērst dzemdes kakla vēzi. Tieši tāpēc regulārs skrīnings ir ļoti svarīgs.

Kopš *CervicalCheck* sākuma 2008. gadā:

- ir veikti vairāk nekā 3 miljoni skrīninga izmeklējumi
- ir samazinājies sieviešu skaits, kurām attīstās dzemdes kakla vēzis
- vairāk nekā 100 000 gadījumos ir konstatētas

patoloģiskas dzemdes kakla šūnas, no kurām daudzas būtu attīstījušās par vēzi, ja netiku savlaicīgi atklātas skrīningā un ārstētas

Kādi ir dzemdes kakla skrīninga ierobežojumi?

Galvenie skrīninga ierobežojumi ir:

- dzemdes kakla skrīnings nespēj novērst visus dzemdes kakla vēža gadījumus
- reizēm sievietēm joprojām attīstās dzemdes kakla vēzis, neskatoties uz regulāru skrīningu
- iespējams neievērot kādas anormālas šūnu izmaiņas

No 1 000 skrīningu izgājušām sievietēm aptuveni 20 būs anormālas dzemdes kakla šūnas.

Aptuveni 15 sievietēm šīs šūnas tiks atklātas skrīninga rezultātā. Tomēr aptuveni piecām sievietēm šīs šūnas skrīninga rezultātā netiks atklātas un var attīstīties par dzemdes kakla vēzi.

Kāpēc tik daudz anormalitātesreizēm patoloģijas netiek atklātas?

Patoloģijas reizēm netiek atklātas, jo:

- dažreiz tās neizskatās pietiekami atšķirīgas no normālām šūnām
- iegūtajā paraugā var būt ļoti maz patoloģiju
- persona, kura apskata jūsu paraugu, patoloģijas var neievērot (tā tas reizēm notiek, neskatoties uz parauga analizētāja pieredzi.)

Dzemdes kakla vēža attīstība aizņem daudzus gadus, tāpēc patoloģiskas šūnas, kas netiktu atklātas vienā pārbaudē, var tikt atklātas nākamajā. Tāpēc dzemdes kakla skrīnings vienmēr jāveic regulāri un savlaicīgi.

Ko nozīmē mani rezultāti?

Jūsu izmeklējuma rezultāti būs vai nu normāli, vai arī uzrādīs patoloģiju. Lielākoties, izmeklējuma rezultāti ir normāli. Ja jūsu rezultāts uzrāda patoloģiju, tas nenozīmē, ka jums ir dzemdes kakla vēzis. Tādā gadījumā rekomendējam poliklīnikā veikt kolposkopiju — sīkāku dzemdes kakla izmeklējumu.

Kļūdaini pozitīvi un negatīvi rezultāti

Reizēm izmeklējuma rezultāti ir neprecīzi. Tos mēs saucam par „kļūdaini pozitīviem” un „kļūdaini negatīviem” rezultātiem. Nav iespējams izvairīties no kļūdaini pozitīviem un negatīviem rezultātiem — ar tiem jāsaskaras katrā skrīninga programmā.

Informācijas lapa par dzemdes kakla skrīningu

saistībā ar Dzemdes kakla skrīninga programmu.

Kļūdaini pozitīvi rezultāti

Rezultāts var atklāties kā pozitīvs (patoloģiskas šūnas) pat tad, ja dzemdes kakla šūnās izmaiņu nav. Kļūdaini pozitīvi rezultāti var nozīmēt, ka jums būs jāveic tālāki izmeklējumi, bet to beigās atklāsies, ka attiecīgajā brīdī vēža riska nav.

Kļūdaini negatīvi rezultāti

Rezultāts var atklāties kā negatīvs (normālas šūnas) pat tad, ja dzemdes kaklā ir patoloģiskas šūnas.

Kļūdaini negatīvs rezultāts var nozīmēt, ka jūs neveiksiet turpmākus izmeklējumus brīdī, kad pastāv vēža risks.

Tāpēc, ja arī jūsu izmeklējuma rezultāti ir normāli, jums joprojām var pastāvēt vēža attīstības risks nākotnē.

Tādēļ ir svarīgi apmeklēt dzemdes kakla skrīningu katru reizi, kad tas paredzēts, un vienmēr pievērst uzmanību iespējamiem simptomiem. Par šiem simptomiem varat izlasīt bukletā, kuru jums nosūtījām, kā arī hse.ie/cervicalcheck

Jūsu piekrišanas sniegšana

Katru reizi, kad veiksiet dzemdes kakla skrīninga izmeklējumu, mēs lūgsim jums sniegt piekrišanu, parakstot „Dzemdes kakla skrīninga veidlapu”. Ja šo veidlapu parakstīt nevarēsiet, lūgsim jums sniegt jūsu piekrišanu vai nu mutiski, vai arī veicot atzīmi uz veidlapas ārsta vai medmāsas klātbūtnē.

To darot, jūs apliecināt, ka:

- jums ir paskaidrots par dzemdes kakla skrīningu un tā priekšrocībām un ierobežojumiem
- šo informāciju sapratāt
- pārbaudījāt, ka jūsu vārds, adrese un cita informācija ir pareiza — tas nepieciešams, lai pārliecinātos, ka jums ir jūsu pašreizējā adrese, saziņai ar jums
- jūs ļaujāt mums saņemt, paturēt un veikt jūsu personas un skrīninga vēstures datu apmaiņu ar programmas īstenotājiem

Atcerieties: Tikai jūs varat sniegt savu piekrišanu piedalīties šajā programmā. Jums piekrišana jādod pirms veicat skrīninga izmeklējumu. Savu piekrišanu varat atsaukt jebkurā brīdī, zvanot mums uz bezmaksas tālruni 1800 45 45 55 vai rakstot e-pastu info@cervicalcheck.ie

Tādā gadījumā nākotnē ar jums nekontaktēsimies

Kā mēs izmantojam jūsu personas datus

CervicalCheck ievāc un uzkrāj jūsu personas datus (vārdu, adresi, tālruna numuru, dzimšanas datumu, PPSN numuru) un dzemdes kakla skrīninga vēsturi. Jūsu dzemdes kakla skrīninga vēsture izriet no jūsu piedalīšanās programmā *CervicalCheck*. Tā var saturēt uztriepju un CPV izmeklējumu rezultātus, kolposkopijas izmeklējumu, ārstēšanas un biopsijas (testu paraugu) rezultātus.

Jūsu datus izmantosim, lai sazinātos ar jums, kad pienāks laiks nākamajam skrīninga izmeklējumam vai kad būs pieejami jūsu rezultāti. Tāpat arī sniegsim jūsu datus citām veselības pakalpojumu sniedzošām pusēm, kas nodrošina šo programmu. Starp tām ir ārsts vai medmāsa, kura veic jūsu skrīninga izmeklējumu, laboratorija, kolposkopijas klīnikas un Īrijas Nacionālais vēža reģistrs. To mēs darām, lai būtu droši, ka mums ir precīza jūsu skrīninga vēsture.

Šo informāciju varam izmantot kā mācību paraugu, pārskatiem un revīzijām un lai pārbaudītu Dzemdes kakla skrīninga programmas efektivitāti. Tāpat varam izmantot jūsu datus, lai jūs uzaicinātu piedalīties pētījumā.

Jūsu rokās ir izlemt, vai tajā piedalīsieties. Nekad jūsu vārdu neizmantosim nekādos ziņojumos apmācību vai pārskatu laikā. Jūsu personas datus turēsim drošībā, ievērojot konfidenciali, un šobrīd spēkā esošo datu aizsardzības regulējumu.

Izsakot tādu lūgumu, jums būs pilna pieeja iepazīties ar jūsu personas datiem, kuri ir *CervicalCheck* rīcībā. Svarīgi informēt *CervicalCheck* gadījumā, ja mainās jūsu personas dati. Lai uzzinātu, kā iegūt pieeju jūsu vēsturei, apmeklējiet hse.ie/cervicalcheck.

Kādā veidā uzzināšu savus izmeklējuma rezultātus?

Jūsu skrīninga izmeklējuma rezultāti tiks nosūtīti jūsu ārstam vai klīnikai. Tāpat arī rakstveidā jūs informēsīm par to, ka jūsu rezultāti ir pieejami. Mūsu sūtītās vēstules saturēs rekomendācijas, ko darīt tālāk.

Informācijas lapa par dzemdes kakla skrīningu

Saziņa ar jums

Ar jums sazināsimies savlaicīgi atklātā, godīgā un caurredzamā manierē, ja:

- jūsu aprūpē notiek kaut kas neparedzēts
- aprūpes rezultātā jums ir nodarīts kaitējums
- domājam, ka jums varētu būt nodarīts kaitējums

Tas nozīmē, ka mēs jūs pilnībā informēsim par

faktiem un sniegsim sīkāku informāciju, kas saistīta ar jūsu piedalīšanos Dzemdes kakla skrīninga programmā.

Lai iegūtu vairāk informācijas, apmeklējiet hse.ie/cervicalcheck

